

تورک و یوزدی

تورک اومباقلرینک ناسر افطاری آیلور مجموعہ در

صافی : ۱ — ۱۹۵

کانون ثانی ۱۹۲۸
اون یدنجی سنه

جلد : ۷ — ۲۱

محرری :
ساح رفعت

[۲۰۱]

تورک اوجاقلیرینک اورانی (عمدت فارسی) [۲۰۱]

اوره آلتی بیلک اک قیصا برتاربخنی

تورک اوجاقلیرینک تأسسندن بوکونه قدر اون آلتی سنه کچمشدر . بومدت ظرفنده اوجاق ، اطرافنده طولادینی بیکلرجه کنجه مشترک بر مفکوره تلقین ایتدی :

ملی شعوری آرامق !

کله لک بوکونکی معناسیله عصر لرجه امت فکرینی یکانه اجتماعی بر مفهوم دییه طائیش ، اونک مامت فکريله قارشیدیر یلماسنی برکنه ، بر خطا دییه تلقی ایش بر جمعیت ایچرسنده ملی شعورک انتشاری دکل ، یالکیز تلقی بیله چوق بویوک بر تحولدر .

عزیز دوغولره تماس ایدن کله لر لزومی قدر وضوح ایله بیلیندیکی ، آکلاشیلمایه ماشلادینی زمان دها زیاده بر علم ، بر تدقیق موضوعی اولور .

بونلرک مهمیتی چوق دفعه مفکوروی قیمتلرینی آرتیران بر صفتدر . بر چوق اعتقادلریزنی تحلیل ایتسه ک درین بر احاطه دن زیاده حسی بر قافور ایشک ویردیکی ایمانلر و هیجانلر قارشیشنده بولونورز .

هرکس بیلدیکی قدر ایناعش ، سومش اولسه ایدی ، مکتبلرله مدرسه لر بر معبد حائنه کایر و معبدلر قاپانیردی .

تورک اوجاقلیر سنه لرجه کنج قیلرله ملی هیجانی حرکت کتیردکن صوکر اوئی بوکونکی حیاته و تاریخی منشألرنده یاشادان قیمتلری آراشیدیرمایه باشلادی . مملکتده یکی بر ملیت هواسی اسییوردی .

شهرلردن کویله قدر یابیلان بویکی هوا ایچنده بلکه هیچ تجربه ایدله مش فکرلر ، دوغولر واردی .

بو حسلرک آراسنه ، اساطیری بعضی سوزلر ، حکایه لرده کیرمشدی . تاریخی اختلاطلره قاریشان یابانجی و تصادفی تلقینلرک دماغلریزه ییغیدینی عرب ، عجم افسانه لری یرینه باشقا شیلر دو یویوردی . خلق آراسنده سویله ن زال اوغلی رسم حکایه لری یاواش یاواش اونودی یوردی . ایران خرافه لرینک

بوتون فکر ، ایش وایده آل مؤسسه لری کبی تورک اوجاقلیرده کندی منسولری ایچون بر علامت فارقه انتخابی چوقد نبری دوشونویوردی . حرث هیئت صوک زمانده بوکاویر یله جک شکلی تثبیت ایتدی . یاقینده اوجاقلیرک یوکسک مفکوره لرینی تمثیل ایدن عزیز بر اوغون حالنده جا کتیرینک یاقه لرنده طاشیاقلری علامت فارقه شوشعارلری احتوا ایدیور : آقصاق تیمور زمانده قولانیلان اوزری قاپارتمه چوبولی ، مقعرو د کبری بر تورک قالفانی ؛ اونک اوستنده تورک لک کوك قوردنی کوستن بر شعار ، (تورک اوجاقلی) عنوانی ترکیب ایدن ایکی کله نک اورخون خطیله یازلمش ایلک حرفلری ، دها آاندن قالفانی ایکی طرفدن قوشادان میشه وقایین آغاجی یاراقلری ، دالری باغلایان مینه بر قورده لا !

تورک اوجاقلی کندیسی ایچون بر شعار انتخابی دوشونورکن هرشیدن اول اوکا ملی و تاریخی بر شکل ویرمک ایتهدی . نو آرزونک منشأیی شخصی تقدیرلرله ، ملاحظه لرده آراما لیدر . ملیت دوغولرینک قدیم افسانه لرده آلینمش شعارلرله افاده سی اک طبیعی بر اساسدر .

بواساسک ذهنلرله ایجه یرلشه بیلمه سی ایچون آرتق ماضی به قاریشان عثمانلیق فکرینک تمثیل ایتدیکی معنوی تردیلرله بوکونک آراسنده کچن دور ، ملی بیلک استناد ایتدیکی شعورلی تمایللر ، یارینک تقیلری ، عنعنلر و اونلرک قیمتلری آیری آیری تحلیل ایدلسکه محتاج موضوعلر تشکیل ایدر .

[۱] اوجاقلیر آراسنده ایراد ایدله جک بر «حسب حال» موضوعی اوله رق ضبط ایدلشد .

[۲] اوران ، اسکی تورک قبیله لرینک کندی افرادینی طایق ایچون اشارت مقامنده قولاندقلری معین (کله) در . هر قبیله نک خصوصی بر اورانی واردی . اوران ، آیریجه قیاس ، تخمین معنسانده قولانیلیر . اورانلاق ، تخمین و قیاس ایتک دیکدر . بوندن آکلاشیلورک قبیله لرک آلدقلری (چارلی) ، (چاپلیقان) ، (اولتاو) و سائر کبی خصوصی اسملره (اوران) دیشلمه سی اونلرک طائیفه لری تائین ایدن بر علامت اولماسندن دولایدر . اورانی بوسوک معناده قولانمقده عنعنوی بر مناسبت بولونورز .

قاف داغلری آرقاسنده غنیل ومبالغه‌لی قهرمانلرینه بوغدیردینی قورقونچ دیولر آرتیق حافظه‌لردن سیلینمیش برحاله ایدی . بونلرک بوش براقدیغی یرلری اوغوز افسانه‌سنگ بوزقوردی دولدیریوردی .
بوکون بوزقورت آرامزده باشایان ، تنفس ایدن بر مثالدر .

عمانلیق حیاتنگ کچیردیکی تزدی دوره‌سی ایچون زال اوغاننگ تورک چوجوقلرینه بویوک بر قهرمان کیبی طانیلماسندن آچیق بر دلیل اوله‌ماز . (شهنامه) نك یاراتدینی بو قهرمان عرفاً نه‌در ؟ بو آیریجه تدقیق ایدیله‌جک بر موضوعدر . افسانه‌لر زال اوغلی رسم آوردولرنگ (سیستان) دن چیقدیغی ، رستمک اوراده یاشادیغی کوستریر . (سیستان) ه آدلرینی ویردکاری ظن ایدیلن ساقلار (سیکلتلر) ایرانی دهلایلر . ساسانیلر زماننده بوراده تورک (طرخان) لرنگ یاشادیغی بیلدیرن قیدلرده واردر . فقط نه اولورسه اولسون ، رسم شهنامه‌نگ تصویر ایتدیگی شخصیتله بر ایران قهرمانیدر و تورکارک ، نورانیلرک دوشمانیدر .

کندی وارلغی بیلن شمورلی بر ملت تصور ایدیله‌مزکه ، چوجوقلرنگ روحنده بویوک باهالرننگ مغلوب ایتدیگی قوملری تمثیل ایدن شخصیتلرک افسانی خاطرهلری یاشاسون . واک درین هیجانلرله نتره‌سین . بو شرقک اوچ بیک‌سنه درقانایان بریاراسیدر . تاریخک ایلک صحنه‌لرینی تشکیل ایدن برانده ، کلدانستانده ، آنورده ملی فکرک تکیونی آنجق بعضی تصادفی دوره‌لره منحصر قالشدر . بالخاصه بویوزدندرکه ، قدیم شرق تاریخی زمان زمان ایچندن چیقیلایه‌جق قدر آلت اوست اولدی . قرون وسطانک باشلانغیلرلرله مغولبر دوشمان قوماندانلرینی قولایلقه کندی آوردولرنگ باشنه بکیریرلردی .

شرق مورخلرینه کوره ، (اهراسب) ک سوریه‌یی وفلسطینی فتح ایچون کوندردیکی بر قوماندان ایرانک اوبور اوچنده (بخت‌النسر) آدینی آلدی . بر آرز داهالیریده عبرانیلر کندیسنه (نابوداناززار) اسمنی ویردیلر . وبوشخصیت اونلرک تاریخلرینه قاریشدی . (آسیاتاریخنگ تحلیلی . به . نه . ژ . آرابهز ص ، ۶۶) قدیم شرق تاریخی بو نقطه‌دن تدقیق ایتک‌بزه چوق شیلر اوکره‌دیر . عثمانلی جامعه‌سنگ افلاسی باشلیجه تاریخی تردیلردن کندیسنی قورتارا . ماماسندن ایلری کلشدر . چوق قیصا بر مشاهده بو حقیقی میداننه چیقاریر :

باشقا بریرده داهایازمشدم . چالدیرانده یاووزله قارشى قارشى به‌کن شاه اسماعیل بر تورکن عاقله‌سندن یتشمشدی . تورکجه شعر سویله‌یوردی . بابایی پوستده او طولران بر شیشدی . نه اولدینی آکلشیلماز برطریقت ، بر درگاه تربیه‌سنگ وبردیکی (علی‌اللهی) بر ذهنت تأثیرله بنلکشدن آیرلش اولان بو آدم بر بریخی طانیمایان ایکی شخصیت طاشیدی . برنجیسی بو علی‌اللهی روح ایله اهل سنتی بوغاجق بر ایران حکمدریدی : شاه اسماعیل صفوی !

ایکنجیسی ، آنادولینک بکتاشی تکیه‌لرینه نفوذ ایتمش ، نفسلر ، دیوانلر یازمش رعاشقدی : میدان شاعری خطائی !

یاووزک آوردوسنده کی یکچیریلر آقشام اوستی قوردقلری دم سوغرلرنده اون ایکی تللی سازلرله اونک نفسلرینی او قورلر ، مقطعلرده اسمی کین (شاه خطائی) نك قارشى صفده کی حکمدار شاه اسماعیل اولدیغی بیاحکسزین اوکا بویون کسرلردی .

یاووز طلیق خطائی به‌بکزه یوردی . اونک ادبی اسانی فارسییدی . فارسی شعر سویلردی . اطرافنده کی شاعرلر کندیسنه سوندقلری قصیده‌لرده اسمی (خسرو) دییه (دارا) دییه آکیورلر ، اوده نجم بادشاهلرینه بکزه‌مکدن متولد بر غرورایله قوچ بویوزی بییلرینی بورویور ، عرفیله فردوسینک آتارینی او قویوردی .

بودارلق ، کیخسروک عبدالحمید زماننده عینی رغبتی محافظه ایدیوردی . جلوس ، ولادت کوللری یازیلان قصیده‌لرده بوتون مملکتک شاعرلری ملیتک نه اولدیغی بیلیمین پادشاهه «چشید خسرو اقتدار» دییه خطاب ایدرلردی . تورک اوجاغی استبدادک و مشروطیتک شعورسز سلطنتیله بویوک منجی ، غازی مصطفی کالک ملی تورک جمهوریتی آره‌سنده آجیلان بر قاپی اولدی . وبوقاپینک اوستنده آنادولوتورکلیتک سه‌لردن ، بلکه عصرلردنبری بکلهدیکی ، اختیارلرک «کله‌جک ، ملکی‌النه آله‌جق ، قورتاراجق» دیدکلی کنج قهرمان بوتون تورکلیکله برابر ، بر بوز قوردک مثالنه روح و حیات ویریوردی .

نه غریبدر ! بعض قدیم تورک قبیله‌لرله موغولر بوز قوردی رهاکارلق تیشالی عد ایدیورلردی . آرامزده ملیت جریانلری یاواش یاواش تکیونه ماشلادقن صوکر کنج زمهرله یاییلان ایلک افسانه بوز قورتک ماصالی اولدی . صانکه بونکله تورکک اونفونی (Toteme) بر کره داهایوظیفه‌سنی

ايضا ايتهي اولوبوردى . تورك خلقنى زال اوغلندن زال اوغلى منقبه لرندن ، دارالرك ، كيشيرولرك دستا نلرندن ينه بوز قورت قورتارمشدر .

توركك مى وجداننده كوريلن بو انقلابى قيد ايدر كن تكاملى وسريع استحاله لرك بر اقدىنى انطباعلر اونودولامليدر ! تورك اوجاغى بوكون بوز قوردى كنديسى ايچون مى بر شمار اوله رق آليور .

حال بوكه عىنى تصور بوندن سكز سنه اول اوجاق اركانندن بعضيلرينى مشغول ايتديكى صيراده بوبله بر تكليفده بولونولماشدى . اوزمان اك زياته تمایل ايديلن فكر ، كوچوك بر عثمانلى خريطه سنك مينياتورى اوزرينه باشدن باشه (تورك اوجاغى)

اسنك يازماسى ايدى . ايكي دوره آراسنده كوزه چاريان تلى فرق بويوكدر . تورك اوجاغى فعاليتلرينك برنجى صفحه سنده كنديسى مملكته ويريوردى .

وبونى افاده ايچون بولدينى تئال كندى ايدى . بوكون آرادىنى يرده شخصيتى بولمايور . او شخصيتى دوغوران واراغه ، تاريخى منشأله ، توركلكه وتوركلك عصرلرديرى بلكه ديكي بويوك قهرمانه ،

رهاكارينه تماس ايدىيور .

ملى واراك بالخاصه عنعنوى تئاللرله افاده سي اونك شعور لياشديغى كوستيرير . شمدى بونى ايضاحه صيراكلشدر .

سياسى و اتولوژيك ملت فكرى

بعضى ذوات ملتك سياسى و اتولوژيك مفهوملرينى بريرينه قاريشديرسيورلر . بونى آيرمق لازمدر .

حقوق سياسيه نك ملت آدىنى ويرديكى جمعيتلرده سياسى وحدتدن باشقا فارق وصف آرانماز . عىنى دولك اداره سي آلتنده ياشايان انسانلر و جماعتلر برملتك مشترك عنصرلرينى تشكيل ايدرلر . بو اشتراكى وجوده كتيرن شرائط مختلفدر . بعضى ملتلرده لسان ،

بعضيلرنده دين ، بعضيلرنده جوغرافى حدود سياسى برلكى تاامين ايتمشدر . اتولوژيك ملتلر هر شيدن اول تاريخى منشألرينه استناد ايدرلر . لسان بربرندن اوزاق بعضى لهجه لره آيريله بيلير . عىنى

ملتك افرادى آراسنده ديئلك دكيشمه سي ، تعدد ايتمه سي ده ممكندر . فقط تاريخ و عنعنات دكيشمه ين اصلدر . مجازى بر مسلمان كنديسى نه قدر عرب بيليرسه سوزيه لى بر قاتوليكلده او قدر عرب بيلير .

چونكه آرالرنده مشترك بر عنعنه و تاريخ فكرى حاكمدر . ملتلى شخصيلشديرن وصفلر آراسنده

زمروى تخالفلرك دكيشديرمه ديكي مثبت بر اصل واردركه ، ايلك سمييه حياتدنبرى هر شيئه نفوذ ايتمشدر . فرد ، عائله ، زمرة بونى تاريخك هر هانكى بر مرحله سنده كندى بئلكيله قاوارار واوكا تئال ايدر . آرتيق اوده جمعيتى تماملايان بر عنصردر . اوده عىنى شخصيتك اوصافى استقباله نقل ايدنلردن بريردر .

اوزاقلردن قوپوبكلن ايرماقلره بولوطلرياغور . لرينى ، واديلر دره لرينى بوشالدير . يارلر سيللرينى ويرير . فقط ايرماق ينه كندى منبعلرندن ايتمشدر . هانكى داملا قاتيله دىنى صولرك نيكارلرندن كلن سسلرله چاغلاماز ؟ او سس هيج كيسيلمه مشدر . هانكى داملا آنا صولردن آلدىنى رنك وطاد قدر اونلره بر شى ويرير ؟

طبعته ايكي تورلو قانون بوقدر . آغاج كوكندن ياشاير . عضوى انكشافلر اصل نوده و كوكنده باشلار . هر جله آليه ده ايلك پروتوپلازما نك اوصافندن انتقال ايدن برشى موجوددر . صوكرادن

حصوله كلن انطباقلر بونى آنجق تعديل ايدر . دكيشديرمن . دائما تبدل ايدن ، يكلشبن ، عضويه داخل اولان جيره لر كنديلرندن اولكيلرك قابليتى و اوصافى آليرنر .

اتولوژيك ملتلرده تاريخى منشألك ياشاماسى دكيشمه ين بر اساس اولدينى كي امت و ملت فكرلرينى آيرمقده ده تاريخ برخط فاصل اولمشدر . ملى عنعنه نك

ديندن باشقا برشى اولديغى ايضاح ايچون بوصفجه ينى علما تحليل ايتمليدر !

امت و ملت فكرلى

اجتماعيات نقطه نظرندن دين تاريخى عنعنه لره مابعدالطبيعى و اخلاقى بر مفهوم اضافه ايدن مؤسسه در . دينك عمومى حدودى ايجر سنده هر واقعه يامابعدالطبيعى بر اعتقاد ايله ، يا خود مطلق ، عمومى بر حقوق و اخلاقيات دستوريله افاده ايديلير . آلهى بر فلسفه ايچون بو ايكي دستور كافيدر .

دين بين الملل بر تاريخ ، بين الملل بر اعتقاد ، بين الملل بروحدت اساسنى مقصد اتخا ايتمشدر . امت فكرى بر انسانيت فكريد . عصر حاضر ك

ملت ديديكى مؤسسه ، تاريخى عنعنه لرك بر اقدىنى ايزلر اعتقادى تلقيلر خارچنده ، اولدقلى كي قبول ايتمكه مجبوردر . بر ملتك حريشايى ياشادىنى

محيطلرله كچيرديكى دورلرك بر آراده يوغولمش برر عنعنه ؟ برز دويغو حالنده تحجر ايدن عمومى انطباقلرندن تركب ايدر .

بوانطباقلىرىمىچىندە دىنك بويوك برعامل اولدىغىنە شېبە يوقدر . مىل دوغولرە اوده كىندى شكلى وىرمىشدر . فقط هر شىشى اولدىنى كېيى تىق ايدىلمە ، كورىر زكە ، اجتماعى شخصىتى وجودە كىتىن شعورلى ، شعور سىز ئايللردن ، عادت و دستورلردن هيچ برى كىندىسى تىركىب ايدىن عنصرلى ايلك شىكلندە محافظە ايتىمىشدر . برعربك ، برابرانلىك ، بر توركك ، برچىنلىك دىنى حياتندە بويوك فرقلر واردر . مذهبىر و فلسفىلر قوملرە ، مىللىلرە كورە دىكىش .

بو حقيقتى اعتراف ايتىمەك دىنلرە ضررىنەدر . علمك مثبت برماهىت عطف ايتدىكى شائىتلر منطقە رد ايدىلمە ماز .

صوك عصر تحليل عصرىدر . بر ماده نك ظاهرى شىكللردن كوزلە كورولمە بەجك اك كوچوك (نقىمى) عنصرلرە قدر هر شى تحليل ايدىلور . هيچ بر علم دىكرىنك ساحە سىنە كىرەمكسىزىن حادئانە كىندى رۇيت زاوية سندن باقىور واونك منشالرىنى ، علل فاعلە سنى ، سورى سببلرىنى بولور . بومشاهدەلر ، تحليللر ، اجتماعى واقىلرە انتقال ايتىدكن صوكرا روحىاتك اساسلرى بويوك بر تخولە اوغرادى . بويونكى نظرياتە كورە فردى شعورك فوقندە معمرى بر تربىە ، داهاد و غرو سى معمرى و مشاع بر يو غرولوش ، بر تىكون موجوددر كە ، اوندە دىنك ، لسانك ، غنىلەرك ، نورە و عادىلرە حصەلرى آيرى آيرى قابل تاس شائىتلرە تخول ايتىمىشدر . فاسدە زهرىز و مونس يىلانلرى قوينە دولدىران دورىش اولر اوزرىندە كى غلبە سنى او قودىنى بر دعاىە ، ياخود افسونە عطف ايدىر . خوراساندە يانار بر مومك او كىندە چراغ نيازلىر ياپان ، شامدانلرە قونولدىنى طاشى اوپن ، باشى يرلرە قوبان بر مسلمان بو آيىنى آيت نوردن چىقاربر . يوللرى تنقىد ايتىمكە مسئله حل ايدىلمەز . عرف منشالردن كان غنىلەلر ايترايىشەز ياشايور . دىنى وحدت ملللك حياتندە مادە مؤثر اولان غنىلەلرە قدر تىمىل ايدىلوبدە هر زمە كىندىسە بىكزەمە . يىللى اتىمامە قاتنىشور كىندىسە بىكزەمە سىنى ايترسە آرانىلان غايە بىلكە بر ايدە آل اولور . فقط تخفىق ايدەمىز . اجتماعىاتك بوتون صفىلرى كېيى دىنى ئايللردەكە مىللىلرە كورە دىكىش بر حدودى اولدىغىنى بىلمەيدىر .

باشقا بر مثال آلام :

چىنك (يونان) اياكلىندەكى بر معبدك ديوارندە

بر آيت كرىمەنك بويوك بر لوحە تشكيل ايتدىكىنى كورورسكىز ، بو دىنانك هر يىندە اسلام امتە عىنى اعتقادى تلقىن ايدىن بردستوردر ، بردستور الەيدىر . قىل يازى بى او قومق سىزك ايتچون چوق مشكلدر . چونكە بويون قوللاندىغىز (بىلى المنشا) حرفلر اورادە طبىق چىن يازىسى كېيى عمودى و تىسىمى بر شىكل آلتىشدر .

بويازىدە اسكى چىن مەدىنىتتك درىن بر تائىرى واردر . اجتماعى بدىعات اثرى تحليل ايدىر كن اوزرىندە اك قديم چىن غنىلەلرە نىك تخيل ايتدىكى اساطىرى شىكلرە ، چىز كىلرە تاس ايدىر حرىاتندە هر شى صوك بر حده قدر بولمە علمى بر تحليل استعدادى سائزدر . مدنى و اجتماعى انكش فلرك آلدىنى تاريخى طرز مىل حرفى وجودە كىتيرىور .

بوتون انسانلرە شامل بر حقيقت و اعتقاد دوغوسنە خطاب ايدىن دىنك طرزلىر ، شىكللر ، غنىلەلرە مشقول اولماسى تصور بىلە ايدىلور . بويكردە بولونلر دىنى اكمامە دكل ، تفرقه يە سوق ايتدىلر .

اسلايتندە اك بويوك تفرقلر زمەلرك كىندى خصو . صىلرندە بولمايە آلتىدقلىرى دىنى معنلرە و طبيعىلرە قارشى باشقالرىنك حياتندە هر شىشى ياكلىش ، غير دىنى ، بدعتى عدايتلردن چىقىمىشدر .

بويە كنىش بر اختلاف و مجادله امكانى او كىندە انسانلر روحلىرى بر اقىلر ، محيلى اعتيادلردەكى فرقلرە باقارلر .

بعضى علوى زمەلرى ماوى البسە كىمىزلىر . زوالىلرك يابانچى بر لساندە ياپىدقلىرى كولونچ بر قىاس ماوى ايلە معاويه نك بر اصلدن چىقىدىغى ظن ايتىرمىشدر . فاطمى خليفەلردن (حاكەم باصالله) ، معاويه نك مواهىە (ماوخيە) دىنلن سبزه بى سودىكىنى ايتىدىغىە اوندىن شىقرايتمىشدى . نظرندە مواهىە نك واكك اك بويوك بر جرمدى . بعضى عرب تاريخلىرى (حاكەم) ك بوندن دولابى ايكى يوز انسان اولدورتدىكىنى يازارلر .

مذهب ، زمەلر ، عالمە اختلافلىرى بويە آچىق ظلملر ، جهاللىلرە تبارز ايدىغىە نظر دقنە چارپىيور . فقط جهالت كىندىسى آكلاتە بىلمك ايتچون مطلق بويە مرضى افراطلرە مى وازماليدىر ؟

سليم بر حاكەم او كىندە رىكلرە ، البسەلرك شىكلنە ، بىق و ساقال بىچىملرە ، سلام و ضىملىرە ، نك ، ايتىمك و او طورمق طرزلىرە ، التبايە ، بوتون مىل عادت و غنىلەلرە دىنى معنلر عطف ايتىمكە مذهب منافرئ نامنە مواهىە يەمك ، ماوى كىمىمك آراسندە نە فرق واردر ؟

تاریخک قارا کافنه قاریشان اجتماعی یاشاییشی و مؤسسہ لری آرامق !

مشهور آلمان مؤرخ نیه بور (Niebuhr) تعقیب ایدیلن مه تودی قیصاجه ایضاح ایدیور :

اوکا کوره « قبل تاریخی شیلرده اوپله منتسق نسبتلر و اوپله بر اولچو واردرکه، بونلردن بعضی بقیه لریک اورتایه قونولماسی هیئت مجموعه اوزرینه تام بر قناعت اکتساب ایتک ایچون لازم اولان تناسبی قاورایه بیلیمکه کافیدر. »

شو بر قاچ سوز کوستریرکه، ملیتک قبل تاریخی بنیه سنی آریانلر اجتماعی حیاتک موضوعلری بر (مبحث مستحاثات) حالنده تدقیق ایتیمی کندیلری ایچون بر اساس ، بر غایه عدا ایتیلردی .

جرمن اتحادینک روحنی کونک سیاستیله مشغول اولایان بو متبحرلر بولیدیلر . (نیه بور) لسانیاتدن بحث ایدرکن « بو علم، ابدیتک شفیعیدر » دییور . کله لریک اسکس شکیلری ، ماصالار و عنعنہ لری ، - عمومی بر تعبیر ایله - اسکس کوزللیک لریک دهاسی ماضی ایله استقبالك آراسینده اک متین رابطہ یی تشکیل ایدر .

اون دوقوزنجی عصر ملیتپرورلری هپ بوترزده دوشوندیلر . ایتالیاده، اسلاو مملکتلرنده، رومانیاده، هریرده ملیت فکری تاریخی منشألری تدقیق ایله انکشاف ایتشدر . یوقارده دیدیکمز کیی، فردلر ملی حرثلری آنا لسانلرینک احتوا ایتدیکی کله لرده تحجر ایدن فکرلر و دیغولره ، عمومی تورهلره ، تربیه یه و بدیی ذوقلرینه مدیوندرلر . اجتماعی شخصیتی بونلر ترکیب ایدر . ملی روحی توارث و اصطفا قانونلریله ایضاح ایدن عالمر اعصابنرک نسجده عینی انطباعلری بولورلر .

مدنیت و علم بین المللدر . اونک انطباقلری فکری حیاتنرک محیطی تأثیرلرله دیکشمه سی قابل اولمایان قسملرنده آرمالیدر .

مقیاس اوله رق لسانی کوز اوکنه کتیرلم : لسانلرک پسقولوژیک ترتیبی تمامیه مشترکدر . دنیانک هر طرفنده انسانلر تفکرک اسم ، صفت ، فعل کیی ، قسملره آریلان عنصرلریله دوشونورلر . بونک لسان حالنده تظاهرایدن باشقا بر تکنیکی یوقدر . فقط آهنگ تلفظ، کله لر ، جمله لریک تشکیلاتی عرقلره کوره دیکشیر . فرد تفکر اعتباریله انساندر . و اونک انکشافلری نسبتنده مدیدر . لساننک تلفظی ، خصوصی تمایللری ،

تورک انقلابنک اک بویوک قیمتلرندن بری ده اجتماعی شخصیتی ترکیب ایدن دین، تربیه ، لسان و عنعنہ کیی عنصرلرک حدودلری شیورلی بر صورتده تثبیت ایتش اولماسیدر .

بو کونکی تورک منورلری بیلورلرکه، بر ملتک بئلکته، شخصیتنه قاریشان اجتماعی قیمتلردن هیچ برینک انکاری قابل دکلدر .

اوت، بعضی عنعنہ لری یاشادقلری زمانه راجع اولان شائی قیمتلریله برابر اصللری، حتی وارقلری ده غیب ایدرلر . فقط لسانده ، معشری دیغولرده، افسانه لر و داستانلرده ایزلری کوزه چاریار . بونلر شائی شکللردن چیقنجه صرف تمثالی برماهیت آلیرلر . احتمالکه اک بویوک جاذبه لری حیاتک مادیتنه قاریشان بر تأثیرلری اولماسینده در . افسانه لر و داستانلر بر ملتک شعورنده بویله دوغریدن دوغری یه افسانه و داستان حالنده تلقی ایدلریکی زمان داها عزیز اولویورلر .

انسانلر چوجوقلق خاطره لری سودکلری کیی ملتلرده ابتدائی تاریخلرینک بر اقدینی معصوم خاطرهلره تمایل کوستریرلر . غربده ملی جریانلر اون دوقوزنجی عصرده باشلادی . بونی ایلک دفعه حس ایدن ملت، آلمان ملی اولشدر . آلمانلر کندی ملی شخصیتلرینه تماس ایتدکاری زمان ایده آللری افسانی داستانلرک احتوا ایتدیکی خیاللر و تمثاللر ایتده تأسیس ایتدیلر .

اوه دوقوزنجی عصر آلمانیانده ایکی ملی صریانه
بو تاریخده آلمانیاده ملیتله علاقه دار ایکی جریان موجوددی . بر قسم متفکرلر کندیلری فرانسه انقلابنک تأثیرینه قایدیرمشلردی . بونلر دوغریدن دوغری یه فرانسز فکرلرندن ملهم اولویورلردی . کیتدکلری یول شو ایدی :

سرورلی واضطرابی کونلرینک اوزاق، یاقین ماضیلرینه استناد ایدن متأخر ملتله عائد تحریلر ؛ اجتماعی شعورک کندیلرندن . حق اقتباس ایتدیکی بومعنوی شخصیتلری مطالعه ؛ حاصلی اودوره کوره حریتی ، عدالت و مساواتی ، ملی برلکی دوغوران شرائطک علم و ادبیات ساحه لرینه نقلی ؛ دیگر بر قسم عالمر بویله شیلرله هیچ مشغول دکلدیلر . اونلر سیاسی فکردن سیاسی غایه لرن تمامیه اوزاق بر یول اوزرنده بوریورلردی .

اونلرکده یکانه دوشونجه لری شویدی :
ملتلرک عرقلردن سه چیله مدیکی اک اوزاق دورلرده

اك قیسا بر تعبیر ایله کندینه کوره دکیشن، دکیشه بیلن اقسامیله آنجق بر فرد ملیدر .

حرثی، مؤسسه لرك هر شبهه سنده عینی اساسلر حاکمدر. موسیقیده ترنم ایدیلن سسلر ارتفاعی درجه لر اوزرنده بر لرلندن سه چیلن یدی فاصله یه، یدی مخرجه تابعدر. علم بولر آراسنده کی اختلاف و امتزاجلری، اهترازلرك درجه سنی، قیمتلری تحلیل ایدر. تطبیقاتك شرائطی بوتون مدنی ملتلك مشترك بولوندی حدودی تجاوز ایدنجه قاندار ملی بر موسیقیدن بحث ایدلر. فقط اورایه کانه ناصیل کندى اوصافنه مالک بر روس موسیقیسی، برایتالیان موسیقیسی، بر آلمان، یاخود ماجار موسیقیسی وارسه بر تورک موسیقیسی ده، کندینك، کندى قیمتلرینك لسانی اوله جقدر .

مناسبت گلشکن شونی ده قید ایدلم : غربیلک وترقی طرفدارلرینك محافظه کارلرله آکلاشه ماملری هنوز تکنیک، طرز و سیستم مفه و ملرینك حدودی ذهنلرده لزومی قاندار وضوح و قطعیتله تقرر ایدمه سندن ایلری کلپور . محافظه کارلرشفاهی بر موسیقی سیستمك (بالخاصه موجود سازلرله) غربك آلی (Instrumental) موسیقیسنه غلبه ایتمه سی ممکن اوله مایه جفنی دوشونمه مش کبی داورانپورلر، ترقی طرفدارلری ده بوتون غربده ملی طرزلری اورتادن قالدیران مشترك بر طرز، بر سیستم بحثی بولونادیفنی هر نه دنسه اعتراف ایدمه یورلر. مناقشه، اختلاف دوام ایدیور. بوجدالك نره ده دوراجفنی تعیین ایتمك کوچ دکلد. (غلام) اسمنده هندلی برکوله نك اون بشنجی عصرده هندستاندن، غانزهری ساحلارندن کتیردیکی اوردودیلله یازلمش بر بهارات دستانی [۱] حالا بر چوقی مخلداتنه ترجیح ایدن براندرون موسیقیسی آرتق صوصابه محکومدر. بونك کولونج تصنعلری ایچنده بوغولان تورک روسی کندى ایجه لکارینی آراپور. غرب تکنیکی اوکا یاردیم ایدم جکدر. یارینك تورک (بهوفن) ی آنادولو پیکارلرینك الهی چاغیلیرینی ثابت برده لی سازلردن آقیدیرکن کورمله جکدرکه، عطریك، دلال اوغلانك، دده نك صناعتی هندستانك و ایرانك تصنعلرنده دکلد. بر تصنعلره صیفه ییشان یکرى بش عصرلق بر (پایات) موسیقیسی یاخود بر (سلمك) نغمه سی علمی تحلیللرله کندى مدلولانی آکلا یا جق ، اوغولتولی و هم آهنگ بر

[۱] [غلام] ک بوسته سی [یلاووز بیلی وکه کاه کاه] کبی غرب و آ کلاشماز سوزلرله دولودر . موسیقی محافظه کارلری بونك ملی موسیقیمزه بر قیمت و بر دیکی ، یاخود ملی موسیقیمزک بوچشید شیلر اولدیفنی ظن ایتمکله بویوک خطا ایدیورلر .

اورکستره فلاویه سنه اومدلول ایله قاریشقی شرائطی بوله جقدر .

بایاتلرك یکرى بش عصر اول (بند یچین) جوارنده وجوده کتیر دکلری بویوک بر دولنك شهر خرابه لری اوراده بر تورک (بومه تی) سی کبی کوللر ایچنده دورپیور. آنقره نك یشیل یوللری اوستنده نوبت بکلین عسکرک کندى کندینه سسویله دیکی تورکیده بر (بیاتی) نغمه سنك هانکی ایجه لکاره کیزلندیکنی حس ایدن ملیتیجی ، تاریخی منشألرك نه دنك اولدیفنی بیلیر . برکولینك آغرنده کی بو نغمه دردنجی مراد دورینك یتیشدیردیکی بر سرای مؤذننه انتقال ایتدیکی کبی غرب تکنیکنك یتیشدیردیکی یارینکی تورک بستمه . کارینی ده الهامنك قانادلری آلتنه آله جقدر . بوکونکی احتیاجلر یالکیز غربی آکلامقدر. ملیتی ایضاح ایدن علملر و اصوللرك متبعلری ده غربده در.

فردلرك کندیلرینه مخصوص بیه لری، سیمالری استعدادلری اولدیفنی کبی هر ملنك حرثی بر بیه سی، بر روسی، بر استعدادی ده اولدیفنی بزه یه غربك علمی تلقینلری اوکرتیور. ملتار آراسنده کی فرقلرك کوکالری نه علمده ، نه مدیتنده، حتی یاکلش بر تلقیه رغما نه خلقیاتده آرانیلیر.

خلقیات بر ملنك آنجق بویوک بر اکثریتی تشکیل ایدن معین بر زمهره نك دویغولری، خصوصی غنمه لری و اعتیادلریله مقیددر . بولر ایچنده مختلف اختلافلرك ای، فنا تأثیرلری مندجدر . خلقیات ملی علملره کوره تحلیل ایدمك لازمدر.

ملی روسی (فولکلور) له تعیدید ایتمك مدنی انکشافلرله قابل تألیف دکلد. خلفجلیق (ده موقراسی) و خلقیات (فولکلور) بوتون بوتون آیری شیلردر. حرثك حدودی کنیشدر. بوتون زمروی دویغولر بوجدودك عمومیتی ایچنده منحل اولور. تورکك دینلیدیکی زمان خاطره کان اوصافی بر بررر انسانلغه ، مدنی انکشافلره، تقلیدی غایبلره، اختلافلره ارجاع ایلد کدن سوکرا آراده یالکیز تاریخی منشألرله اونك بوتون حیاته مؤثر اولان خصوصی آناتی قالیر. بو آناتك مادی عضویتی یوقدر . طبیقی طرزلر، طورلر، سیمالر کبی اجتماعی وصفلرده ایضاح ایدیله ایدیله غیر قابل قصر irreductible برورالغه ، برماهیته ارجاع ایدیلیر .

ملیتك جوهری بو مجرد ماهیتدر. ملی بئلکنی بولان جمعیتلر اوکا عرق تاریخلرنده تماس ایدرلر. سوزی باشلا دیمن نقطه یه ارجاع ایچون یه

اولوسلرى ده كوك قوردى مقدس بر رهاكار عد
ايتشلردر .

كوك قورت بالخاصه قورتولوش وموقيت يولنى
كوسترن بر رهبرى تشيل ايدر .

بونوره تورك هيانده بوز قورت

مرحوم (ضيا كوك آلب) تورك توره سى عنوانلى
اشرنده شو معلوماتى ويريور :

« (شانه) توركارى جوجوان تاتارلرينك
حا كيتندن قورتاران قهرماندر . شانه موغولجه ده
(قورت) معناسنه در . توركارى ار كنه قوندن يعنى
ملى فلا كتنن قورتاران بوشانه آدى قهرماندر .
خاقانيه دولتنك مؤسسلى اولان قارلق خانلى
اسلاميت دورنده بيله شانه نك اولادى اولقه افتخار
ايدىورلردى . (مروج الذهب . ص :) كندىلرينى
شانه يه نسبت ايدن يالكرز كوك توركار دكلدر .
اوغوزلر وجنكيز زماننده موغوللرده كندىلرينى
شانه اولادى عد ايدىورلردى . ذاتا موغوللر
خالص اوغوز اولدقلىرى ادعا ايدىورلردى .
(تورك توره سى . ص ۷۱) »

بومعلومات بعضى علاوه لر محتاجدر :

جنكيز زماننده موغوللر كندىلرى ايچون بر
سلسله نامه ترتيب ايتديلر . بونده بعضى موغول
قبيله لريله تورك قبيله لرينك اسملى بربرينه قارشى
يريلوردى . كرك جنكيز ، كرك كندىسندن صوكرا
حا كيت مقامنه كچمش اولان اولادلى توركارله
موغوللر آره سنده عرق ، عنعنوى بر اتحاد تأسيسنى
سياستلرينك محورى عد ايتشلردى .

موغول سلسله نامه سى چين لسانيله يازيلان
موغول خاندانى تاريخك برنجى قسمنى تشكيل ايدر .
بوسلسله نامه يه كوره موغول سلاله سنك افساننى
اصللى آغيمتول (بياض مترق) بر ديشى كيكله
برلشن بر بوز قورده منبى اولور . قوراك موغولجه
اسمى (بور تاجينو) در . كيكك اسمى ده (غو آمارال) در .
بو كوزل جفت (تنك كى - سه شو) دىنلن
برايرماقندن كچك كدن صوكرا (اونون) صوينك
منبعنه كليرلر . اوراده (بو - اول - هان) داغى
(بورقان داغى) او كنده برله شيرلر . غو آمارال
(باتاجى خان) اسمنده بر چوجوق دوغورور .
وبوندىن موغول خاندانى تورر . (جامع التواريخ
مدخلى . بلوشه . ص ۲۷۲) بو تفصيلات بورتا
چينانك بر عرق اولوسندن باشقادره لر ، براى مافلر آشمش

ملى جريانك كاشفلىرى عدايدىلن آلمان عالملى تعقيب
ايدلم :

آلمانلر ك نيه لونفن افسانه سى

آلمانلر ك ملى افسانه لوندىن برى ده نيه لونفن ماصاليدر .
بوماصال اون ايكنجى عصرده يازيلان بردستانك
موضوعنى تشكيل ايدر . نيه لونقلر ك دستانى ايلك دفعه
۱۷۵۷ ده (بودمر) طرفندن باصدىرلشدى . اوزمان
بوتون قيمتى خلقه عائد بر ماصال اولماسنده ايدى .
اصل بوندىن يازيم عصرى متجاوز بر زمان
صوكرا دركه ، (لاخان) اسمنده بر آلمان فيلسوفك
تدقيقا نيه لونفن دىنلن محاربلرى مزارلردن
چيقاردى .

(لاخان) ۱۸۱۵ ده پروپرس Properce
ولوقره Lucrece اوزرينه ياپدىنى تدقيقلر آراسنده
نيه لونفن دستانك تضمن ايتدىكى معنائى (مه توديك)
بر طر زده آرامشدى . بر فرنگ محرى نيك تعبيريله بوماصال
تام بر عصر آلمان تفكرينى غدا لاندىر مشدر . مشهور
(غريم) قارده شلرله (ساوينى) نك آلمان لسان واساطيرى
حقنده كى تدقيقلرى (لاخان) ك اثرينى تعقيب ايدر .
(۱۸۲۹ دن ۱۸۳۵ ده قدر)

بوتدقيقلرله ايلك جرمنلر ك لسان ، افسانه وتأسيسات
كيبى بوتون حياتى تظاهراتى ميدانه قونولشدى .
تورك ملتيرورلىر هوز كندى لسان وعننه لرينى
آلمانلر كيبى درين بروقوف ايله تدقيقه موفق اوله ماديلر .
فقط بوتدقيقلر ك قيمتى آكلاشيلدى . ملى تبيلر
كوندىن كونه داهما كيش بر ساحه ده ايلرله بور .
توركارلر ك سيه غفرىدى (صوكرا دن) نيه لونغ
اسمى آلان قهرمان) اوغوزدر . ذاتا آرارلنده
منقبوى بر مناسبت ده موجوددر . ايكيسنك ده شهرتى
ملكترلرله مسلط اولان بر جاناوارى اولدىر مملكه
باشلار .

نيه لونغن ماصالنده اسرار انكيز بر ساحر سيه غفرىده
ياردىم ايدر . اوكا كوزه كوروننده ايسته ديكى
يره كيتمك سربى اوكره دير . (نيه لونغ) بونكله
بعضى موقيتلر قازانير .

اوغوز منقبه سنك خارقه لرى كوك قورنده تجسم
ايتشدر . اوغوز بوتون مظفر تلىرى كوك قوردك
اوردوسى او كنده كيتمه سى ، اوكا كيديله جك بولى
كوسترمه سى ، بولونقلرى نقطه يى بيلدىر ميه سى
كيبى حر كترلرله مديوندر .
يالكرز اوغوز بوى دكل ، ديكى بر چوق تورك

و ملك يوردلرىنى قورمىش بر مؤسس اولديغى
كوستريور .

شرق تاريغنده چينا اسمنه باشقا بر كره داها
تصادف ايديور . اسكى عنعننه كوره (بودا) لر
متعدددر . برچوق اصلاحتيجلر بواسمى آلمشدر .
هند عنعننه لرى بودانك شمال شرقيه هجرت اينديكى
كوستريور . چين عنعننه لرى ده اونك غربدن كلديكى
بيلدبرلر .

ايكى روايتك غريب بر صورتده تقابلى بزمه چين
ايمپراطورلغنه ايلك مدينى كشيون (چينا) لرى
اخطار ايندر . (آبه ميني . آنترپولوژى قاموسى .
بوديزم بحثى . ص ۲۹۱)

(مهنو) قانوى عسكر واسيللر صنفنه منسوب
بعضى قبيله لرك ياواش ياواش (وه دالر) ك عمده لرى
وبراهانلر جمعيتى ترك ايتمكله انحطاطه باشلادق رى
ذكر ايندر .

بوقبيله لر ياوانلر (ايبونيللر) پهلازلر ، ياخود
آلنلر (ساقلر) سكيترلر (باردالر) پارترلر) باهلاوالر
(پهلويلر) و چينلردر .

مه توفانونك بوقره سى مختلف طرزلرده تفسير ايندشدر .
بوراده اوختلافلى تحليله لزوم بويدر . نظر دفته
آلينه جق نقطه ، (مهنو) نك حد ذاتده براها دينه
تابع بر رعائله كيبى كوستردى قوملى هپ ارض
مقدس (هند) اطرافندن داغلمش عدا ايمه سييدر .

بومتلر آراسنده بويله دينى و عيلى بر حيات برلكنك
موجود اولدينى بر تاريغندن بحث ايندلوب ايديله مه يه جكنى
دوشونمكسز ين بحثى (چينلر) دينلن جمعيت اوورنده
تكشيف ايديه بيلير :

بعضى تدقيقاته كوره چينلر (غاور) ك شمال
شرق سنده (نه پال) ايله (قاماروب) ك شرقنده سا كنديلر .
اوقطعه يى ترك اينديلر .

باشلرنده (بودا) يى تشيل ايندن فومى اسمنده
بر مذهب ريشى اولدينى حالده (شهن سى) اياكته
كبره رك يرلشديلر .

چينا ، بوكون قوللانديغى (چين) كله سنك عييدر .
كله نك اصلى هنددن انك زائمشدر . قاضى بيضاوينك
(ختاي) تاريخى كوستريور كه ايلك دفعه چين اسمنى
آلان ساحه يه بريلر زوچو خون قوى ، موغوللر
چاو قوت ، هندلير چين ، نوركار و ايرانلرده ختاي
اسمنى و برمشلردى .

نه پالك شمالندن هجرت ايندن چينلرك بر تورك - تاتار

قبيله سى اولديغى تاييد ايندن برچوق احتماللر واردر .
او حالده بو كله نك موغوليه قورت ديك اولان
چينه ، ياخود چينودن باشقا بر شى اولاديغى قبول
ايديه بيلير .

بو احتمال تورك ، و تاتارلرك قورت افسانه سى
داها قديم بر ماضى يه ارجاع ايندر . چينلرك بو
اسمى آلملارى ديكر برچوق تورك - تاتار قبيله لرى
كيبى كنديلرى چينانك اولادى بيلمه لرندن ياخود
قورده توتهميك بر مقدسيت عطف ايمه لرندن ايلرى
كلشدر .

كوك قورت منقبه سى اوغوزلرده ، هووه سى هولرده
موغوللرده و كوك نوركارده آيرى آيرى شكلره
يوروشددر .

اوغوز منقبه سنده كوك قورت

اوغوز منقبه سنده عييله شو سوزلر كوريلور :

« قيرق كوندون سونك موزتاق ده كين تاقنوتك
آتاقا كيلدى . قوريقاننى توشكورتنى . شوك
بولوب اويوب تورتنى . تانك ايرته بولوتقا اوغوز
قالغان نونك قوريقاننى كونك يير ياروق كيرتنى .
اول ياروقدين كوك تولوك لوك ياللو ق باتيك يير
ايركك بورى چيغدى . اوش اول بورى اوغوز قالغانغا
سوز بيريپ تورور ايرتنى . تاقى تيتى كيم اى ، اى
اوغوز اوروم اوستى كه سين آتلا بولاسين . اى ،
اى اوغوز ملا بو قونك لارغانم تورور بولامنى . »

بو عبارتلك شيمه ديكى لهجه منزه افاده سى شودر :
« قيرق كوندون صوكرا بوز داغى دينلن داغك
آتكنه كلدى . چاديرنى اينديردى . اورايه قوندى .
ايرته سى كون صباح اولوركن اوغوز قاغانك چاديرنه
كونش كيبى بر ضيا كيردى . او ايشيغدن مائسى
بياض توبلى ، يارلاق و بوبوك براركك قورد چيغدى .
بو قورد اوغوز قاغانله قونوشوب دوريبوردى . بر
آره لنى شويله ديدى :

اى اوغوز ، روم مملكتى اوستنده بولونيورسين .
آتكه بين . يانكده بن بورويه جكم ! »

اوغوز منقبه سنده كوره ، بوز قورت بوتون بو
سفرده اوغوز عسكركن يانندن آيرلامشدر .

هووى هولر (دوقوز اوغوزلر) كندى
جدلرىنى اختيار بر قورنده بولويورلردى . بونلر هون
حكمدارلرندن برينك تا كرى يه تقديم ايچون داغده
براقدىنى قيزلرك اوراده بر اين ايچنده اختيار بر

قوردله برلشدیکنی ، کندیلرینک بو چفتدن توره‌ین برنسل اولدیغنی فرض ایدرلردی .

قبل التاریخ عنعنه‌لریالکرن تمثیل ایتدکاری تکوینی cosmogonique یاخود اونقولق totémique ماهیتلریله نظر دقه آتماز . اصل قیمت ویریه‌جک نقطه اونقولرک اوصافیدر .

بوزقوردک اوصافی

تورک وموغول بویلرینک قورده برقاچ تورلو وصف اسناد ایتدکاری کوربیورز . بعضی بویلرله اولوسلر نسللرینک آتاسی عد ایتدکاری قوردی یالکزن چینا ، شانه دییه آکیورلر . بوکا بوزلق ، کوکاک کبی فارق بر وصف علاوه ایدله‌یور . موغولرله اوغوزلر کندی اونقولرینی بالخاصه بوز رنگلی یاخود اختیار برقورنده بولوبورلر . بونده هانکی عاملرک مؤثر اولدیغنی قطعیتله تعین ایتک امکانشدر . یالکزن بعضی علمی واقعهلر بزی دوغریه پک یاقین احتماللر قارشیسندب بولوندورور . قورد صوئوق ومعتدل مملکتلرده یاشایان برحیوا ندر . تاریخ طبیی سبیریاده وشمالی تورکستانده یاشایان بعضی قوردلرده آلپینیزم آناری کورولدیکنی قید ایدیور . آلپینیزم جلدک وتویلرک آقلغیدر . دریده ومنظومه شعریه‌ده کی ماده ملونه‌نک آزلغندن یاخود بوتون بوتون یوقلغندن ایلری کان بوغیر طبیعلک بعضی نادر انسانلرده ده کوریلور . بونلر کندیلرینی ایلک دفعه کورنلره اوزون زمانلر یاشامش غریب براختیار تأثیرینی ویریرلر .

آلتای و آلتون داغلرینک شمالنده یاشایان قبل التاریخی تورک‌لرک تک‌توک تصادفی ایتدکاری آلپینوس قوردلره بویه مافوق الطبیعه بر یاشیلیق اسناد ایتمش اولمالی چوق قوتلی براحتلدر .

مختلف تورک بویلرینک ایلک بویوک آتالرینی بوللرده بولالرنده توتهمیک بر عرق فکریله برابر ، بیاض تویلی قوردلرک کیم بیلیر هانکی دورلردن قالدیغنه اعتماد ایدله‌سی بر تأثیر اجرا ایتشدر .

حالا خلق آراسنده سویلرین بعضی عمومی تعبیرلر بو احتمالی تأیید ایدر . خلق یاشلی وتجربه‌دیده انسانلردن بحث ایدرکن « اونهمه‌مانک قوردیدر . » دییه قوردک اوزون حیاتی واوزون تجربه‌لرینک کندینه ویردیکی خدافتی ایما ایدرلر .

تورک بویلرینک قورده عطف ایتدکاری ایکسجی افسانی صفت عالمه تشکیلی ورهبرلکدر .

قورد یا بردیشی کیسکه ، یاخود دوغریدن دوغریه برقیزله برلشهرک ایلک عالمه‌ینی وجوده کتیریور .

شرق وغریبه برچون ابتدائی ملتلر قورده بو اوصافی اضافه ایتشلردر . اسکی بریونان افسانه‌سنه کوره قوردلر مقدس (نه‌نه‌تی) قورولرنده کیکلرله برابر یاشایور و انسانلره انسیت ایدیورلردی . (استرابون جوغرافیاسی . آمه‌ده‌ناردیو . ج ، ۱ . ص ، ۳۵۶) سامنیتلر طبیق اوغوز بویلری کبی کندیلرینه برقوردک رهبرک ایتدیکنی سویلرلردی . (کذا . ص ، ۴۱۷) قورده عائد عنعنهلر بونلره نهایت بولماز . مصرده لیقوبولیتلر قورد نامنه دینی برآیین اجرا ایدرلردی . (کذا . ج ، ۳ ، ص ، ۴۴۴)

(دلف) لیلر دوغروندن دوغریه ارکک بر قورده طاپارلردی . آتنه‌لیلر ، قورد شکنده تمثیل ایتدکاری بر قهرمانه عبادت ایدیورلردی . رودوسی (آپولونیوس) بونی شویله برشهادتله تأیید ایدیور : آتنه‌لیلر آراسنده قورده بویوک بر شرف ویریلیوردی . برقوردی اولدیرن آدم اونی کومک ایچون لازم اولان شیلری جمع ایتک مجبوردی . (افسانه‌لر ، عبادت‌لرودین . آ . لانغ . ص ، ۲۵۶) مقدس عد ایدیلن حیوانلرک مراسمه کوموله‌سی بوتون ابتدائی ملتلرجه طالمش برعادتدر . مصرده کی برعرب قبیله‌سی اولهن جیلانلره آغلار واونلری حرمتله کومرلردی (کذا) . عنعنهلر آراسنده کوریلن توافقلردن قوملرک منشأجه برلکلرینی ، یاخود برینک دیکرندن ایرلدیغنی استدلال ایتک یولنده قیاسلره قالقیشمق انسانی لزومندن فضله خیالپرست بر حاله کتیره‌بیلیر .

هنوز ، قبل التاریخ اختلاطلره لزومی قدر نفوذ ایدله‌مشدر . بر عصر دینری آری ملتلرک اساطیر وعنعنات برلکلری اوزرنده پایلان الک علمی مقایسه‌لر ، تطبیقلر بیله هنوز بوتون معناسیله مثبت نتیجه‌لره واصل اولامشدر . بر کون اول اورتایه قونولان نظریهلر بر کون صوکر بر فرضیه حالنده قالیور . یاقین بر زمانه قدر بوتون آری اصللرک هنددن ، شرقی ایراندن کلدیکنی تلقین ایدن نظریهلر صوک آرکک ثولوژی تحریاتنک میدانه چیقاردینی بعضی حقیقلر قارشیسنده سقوط ایتدی . فقط بو حال استدلالی نتیجه‌لر اوزرنده مؤثر اولدینی قادار علمک اسناد ایتدیکی اصوللری ده اخلال ایتمه‌یور .

کوریلن سیقاولرک آثارینی تورانیلرله اسنادا ییقلرلر.
آلهلردن داها اول آقی دکزک شمال ساحلرینه
کلن، یرلشن بهلازلردن بر قسمنک ده توران عنصرلرینه
منسوب اولماسی تاریخی بر احتمالدر.

بو احتمال قارشینده تورکک قورت عنمنه سنک
هر رده عکسیرینه تصادف ایدله سی آز چوق شایان دقتدر.
مختلف ملئرک قورت عنمنه لریده کوریلن اشتراک
نقطه لری قوردک بر توتهم حائده قوللا تاسندن
عبارت اولسه ایدی بونی بشرک حال ابتدائینده عائد
ذهنیتلر آثارندن عد ایده بیلیردک. حال بوکه قورت
آسیا تورکاری آره سنده اولدینی کی ایلک یونانیلر
آره سنده ده قبیله لره یول کوسترن بر رهبر دیه
تلقی ایدلشدر. طیبی بورتاچینا ایله غوامارال کی
آنه ییت اورمانلرنده ده قوردلره کیکلرک بر آراد
باشادقلری عنمنه لره یکمشد.

اورخونه یازیسی

تورک او جاقیلرینه مخصوص علامت اوزرنده
اورخون یازیسنه ویریلن قیمت عیینه بوزقورت افسانه سی
کیبی عنمنوی بر خاطره یی احیا ایتمه سندن دولایدیر.
تورکاری قولاندقلری یازیلردن شیمدی به قدر
ایکی تورلوسی میدانه چیقارلشدر. بولردن برنجیسی
تورکارک قولاندینی رون ییجیمی Runiforme یازیدرکه
(اورخون خطی) عنوانی ده آلمشدر. کوک
تورکارک یازیسنه رون ییجیمی دینلمه سی قدیم جرمنلر
واسقاندینا واملتلرینک استعمال ایتدکاری رون (runes)
یازیسنه پک زیاده بکزه مه سندن یلری کلشدر. اورخون
خطی چینلیرک (تووکیولر) دیدکاری کوک تورک
ایمراطور ایله یکیمسی قیرغیلری آراسنده مستعملدی.
میلادی آلتنجی عصرده هنوز باشادینی آکلاشیلان
بویازینک دوغریدن دوغری به هانکی خطدن آلتدینی،
یاخود نه زمان و نه ده ایجاد ایدله یکی قطعبله تعین
ایتمش دکلدر. دوننر (Donner) بونی آرزاسیدلر
(Orsacides) لردن اول قولانیلان قدیم آراسی
بر خطه یقلاشد بریور. عینی مؤلفه کوره اورخون
خطی میلادی برنجی عصرده تورکستانک هر طرفنده
اوقونولوب یازیلوردی. آثوریلر زماننده آنادولو،
عراق، آدانا صدر ابلقلرنده قولانیلان مکو کاتده کی
یازیلر، داها صوکر مصر بایروسلرنده کورولن
خطوط تورکارک اورخون خطنه مشاهدیر.

اورخون خطی شیمدیکی تورک، عرب یازیسی
کیبی صاغدن صوله یازیلردی. بونک کندیسنه
مخصوص مختلف اوصافی و شرائطی واردر.

تاریخی اختلاطلرک منشألری و آیرلدینی صفحه لر
هر زمان مبهیمیتی محافظه ایتمه سنه رغماً اسانلر و عنمنه لر
آراسنده کی ارتباط نقطه لری مختلف اصوللره آرانیلوب
تثبیت ایدیلیور.

صرف ظاهری مماثلتله اسناد ایدن اصولسز
استدلالر نه قدر چوجوقه ایسه، تاریخی مثالر کی
غیر مثبت موضوعلرک اوزرنده معین بر قاچ عالمک
چیزدیکی مشاهده و تحلیل خطلری علمک، یاخود
معلوماتک صولک حدودندن عبارت عدا یتیمک ده اوقدر محدود
و چوجوقه بر کوروشدر.

بوندن تمش، تمش بش سنه اول انکلتزه نک اوقسورده
دارالفنوننده لسانیات درسی ویرن ماقس مولر
لسانلرک قبل الصرف تشکلاتی اوزرنده ایراد
ایتدیکی بر قونفرانسنده اری وسای لسانلرک
مناسبتندن بحث ایدن بر مؤلفی مدافعه ایتمشدی.
اوزمان کندیسنه پک آز طرفدار بولان بو فکر
بطائله و کندی استقامتی اوزرنده ایلرله دی. تمش
سنه دنبری عینی موضوع اطرافنده وجوده کان ائرلر
یوزلره بالغ اولمشدر. بوکون هیچ بر متبحر، بر
لسانیات عالمی عرفانی ایله لایقجه نک بر اصلدن چیقیدیغی،
بو ملئرک مشترک بر منشأ دایاندقلرینی مه تودیک
و مثبت بر قناعت حائده ایلری سوره من. فقط کیم
بیلیر حیات بشرک قبل التاریخ دورلردن هانکیسنه
راجع اولان عمومی اختلاطلری تأیید ایدن، اوکا
عائد دلیللری علمی بر اصوله ربط ایتیمک چالیشان
احتمالی تحایللر، مشاهده لر، ینه حرمله تعقیب ایدیلر.
ایشته داها اوچ کون اول عربجه ایله آری
لسانلری مقایسه به چالیشان پروفه سور (کونی) نک
براری! ایشته فراسه نک صولک عالملردن غروسه نک
چینه عائد بر اثری که اوزاق شرق قوزموغونیسيله
روماساطیری آراسنده بر ارتباط اولدیغی اک درین
بر قناعتله ایلری سورییور.

بولرده آرانیلان مطلق بر حقیقت دکل، علمی
بر احتمالدر. قبل التاریخی ادواری ایکی سوزله آینه
کیبی اورتابه قویق موقفتی هیچ کیمسه دن بکله نیلمز.
بونی ادعا ایتکدن زیاده بکله مک و امید ایتیمک بر
علامت جهلدر.

بوتون بوتقصیلاتی شوراده هانکی مقصدله سرد
ایتدیکمز قولایقله آکلاشیه جق بر شیدر.
وضوحله تکرار ایدلم:

قورت عنمنه سنک تورکارک قدیم غرب قوملری
آره سنده مشترک بولونماسی بو بوک برشی اثبات ایتیمز. فقط
بو بر نقطه درکه قید ایدلمکه و تدقیقه محتاجدر.
بر چوق غرب مؤلفلری ایتالیا شبه جزیره سننده